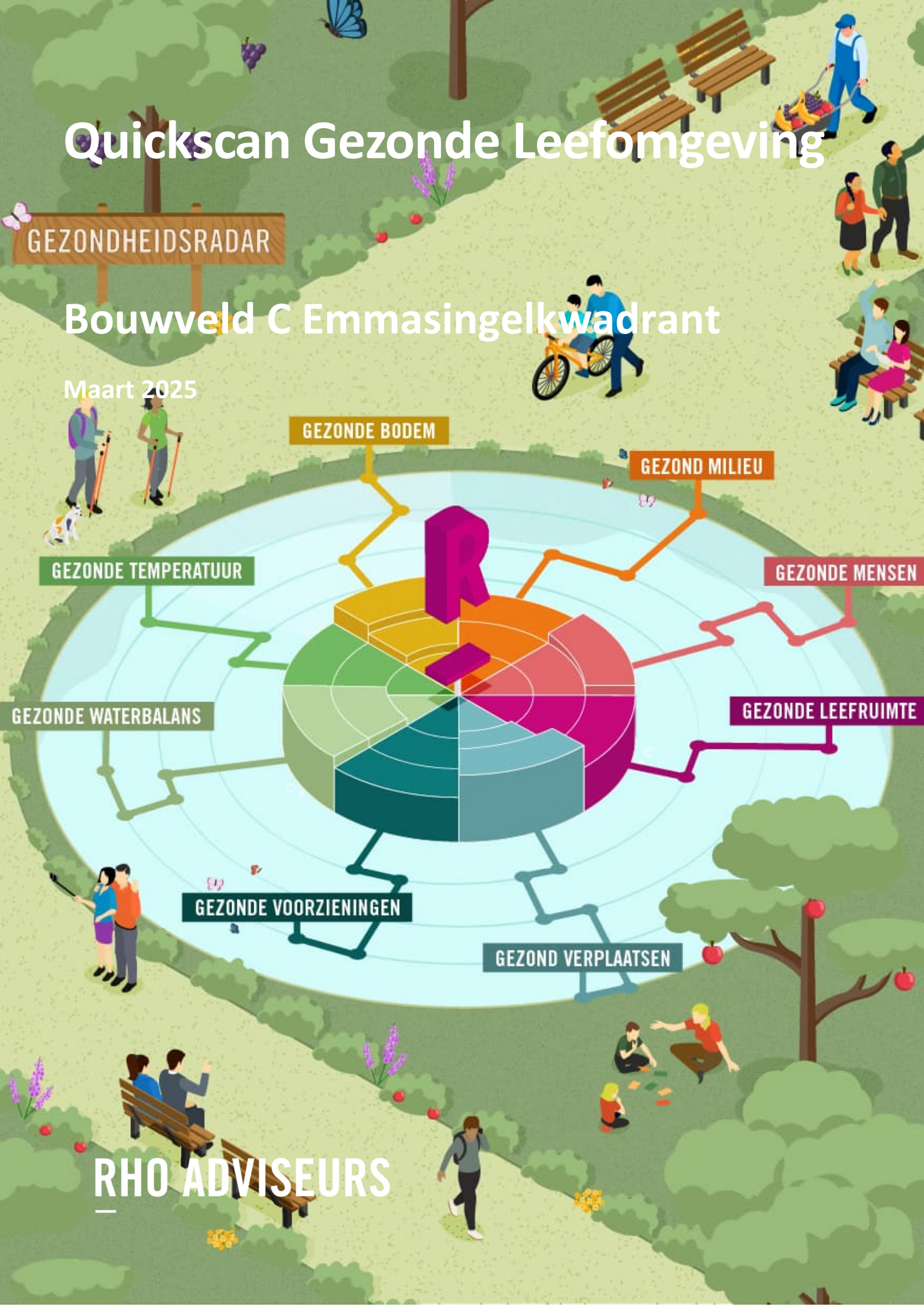
Quickscan Gezonde Leefomgeving

Bouwveld C Emmasingelkwadrant

Maart 2025



RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM September 2025
PROJECT 20241460 Bouwveld C ESK
AUTEUR [redacted]



1. INTRODUCTIE

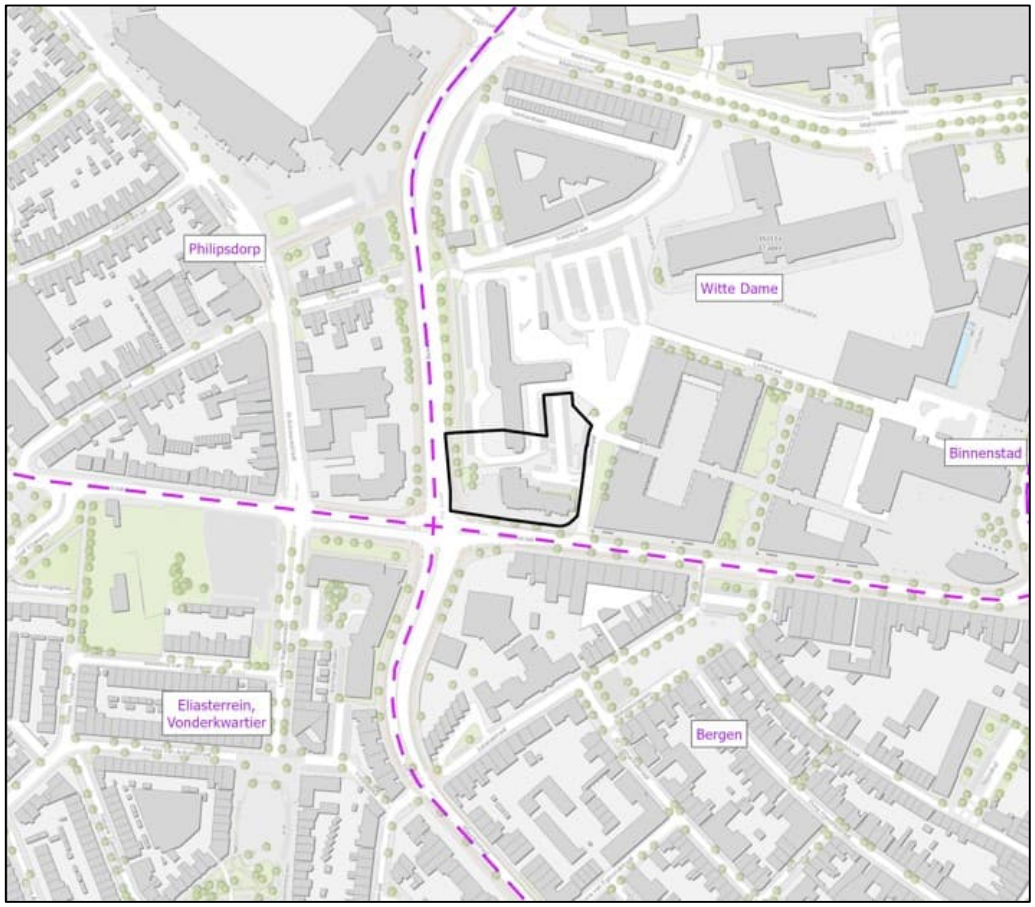
Onze fysieke leefomgeving heeft grote invloed op onze persoonlijke gezondheidssituatie. De keuze hoe wij onze leefomgeving inrichten, doet ertoe. Daarmee is gezondheid een integraal onderdeel van onze leefomgeving.

Voor u ligt de uitvoering van de Quickscan gezonde leefomgeving voor de ontwikkeling van Bouwveld C Emmasingelkwadrant. De scan is met zorg samengesteld om een zo volledig, breed en snel mogelijk beeld te geven van wat een gezonde leefomgeving omvat en hoe gezond een gebied is. Tegelijkertijd zijn de resultaten gebaseerd op openbare data. Het kan daarom nodig zijn om op specifieke onderdelen (bijvoorbeeld geluid) een vervolg of diepgaander onderzoek te doen en niet enkel te leunen op de resultaten van deze scan.

In dit hoofdstuk staat de introductie van de quickscan centraal. Zo wordt het plangebied kort omschreven, wordt de werkwijze van de quickscan uitgelegd en wordt de opbouw van dit document uiteengezet.

Het plangebied

Het plangebied is gelegen in de wijk Stadsdeel Centrum en is gelegen in de buurt Witte Dame. Het plangebied wordt omringt door de volgende wegen: Mathildelaan, Vonderweg, Emmasingel, Lichtstraat en een deel van de Willemstraat. De uitsnede van het plangebied (figuur 1) is het gebied waar de quickscan voor is uitgevoerd en waar data voor zijn verzameld.



Figuur 1: Plangebied omlijnd met dikke zwarte lijnen (bron: Rho Bassisviewer).

Werkwijze

De quickscan is gebaseerd op geo-informatie en beschikbare kaarten. De score van de quickscan is gebaseerd op cijfers van de buurt Witte Dame, op RIVM-modellen en op basis van lokale gegevens. De uitkomst van de score is afhankelijk van de parameters op buurtniveau, wijkniveau of op plangebiedniveau. De scan is met grote zorg samengesteld om een zo goed, breed en snel mogelijk beeld te geven hoe gezond een gebied is.

Er zijn verschillende onderdelen die bepalend zijn voor de gezondheid van een leefomgeving. De Quickscan gezonde leefomgeving is onderverdeeld in acht dimensies. De dimensies hebben in de roos ieder een eigen kleur. De volgende dimensies worden gehanteerd: gezonde bodem, gezond milieu, gezonde mensen, gezonde leefruimte, gezond verplaatsen, gezonde voorzieningen, gezonde waterbalans en gezonde temperatuur.

Deze dimensies zijn onderverdeeld in vier meetbare onderdelen, de indicatoren. Zo zijn bij de dimensie ‘gezond milieu’ de indicatoren geluid, lichthinder, luchtkwaliteit en omgevingsveiligheid gebruikt. Elke indicator wordt gescoord op een 5 puntenschaal. Doordat elke dimensie bestaat uit 4 indicatoren wordt de gezonde leefomgeving gemeten aan de hand van 32 indicatoren.

Opbouw

In de eerste plaats geeft *hoofdstuk 2* van dit document de resultaten van de quickscan voor de bestaande situatie visueel weer in een roos. Hierin heeft elke dimensie zijn eigen kleur en wordt de score voor elke indicator weergegeven. In de tweede plaats volgt in *hoofdstuk 3* een korte beschrijving van de beoordeling. In *hoofdstuk 4* worden aanbevelingen gedaan voor verbeteringen op het gebied van gezondheid. Hierbij wordt ingegaan op wat opvalt in het plangebied binnen de acht dimensies van de quickscan. Tot slot geeft *hoofdstuk 5* een verantwoording en vermelding om aan te geven hoe de scores tot stand zijn gekomen.

2. DE UITKOMST VAN DE QUICKSCAN

In onderstaande roos is de uitkomst van de quickscan weergegeven. De Quickscan gezonde leefomgeving geeft een kwantitatieve beoordeling van 8 dimensies en 32 indicatoren, waarmee een beeld van de huidige situatie van het plangebied wordt geschetst. De score wordt gegeven op een 5-puntenschaal. Hierin is 5 een bovengemiddelde score, 3 een gemiddelde score en is 1 een ondermaatse score. In de meeste gevallen kan een score 3 gezien worden als een score van het Nederlandse gemiddelde. Voor een verduidelijking van de onderzoeksvragen zie 'beantwoording en bronvermelding'.



Scan: **Bouwveld C - ESK**

Figuur 2: Uitkomst van de Quickscan weergeven in een roos

3. TOELICHTING OP DE QUICKSCAN

3.1 Toelichting per dimensie

Gezond Milieu

De dimensie gezond milieu bestaat uit de indicatoren ‘geluid’, ‘lichthinder’, ‘luchtkwaliteit’ en ‘omgevingsveiligheid’. De indicator ‘omgevingsveiligheid’ scoort een 4, de indicator ‘luchtkwaliteit’ scoort gemiddeld en de indicatoren ‘lichthinder’ en ‘geluid’ scoren ver ondermaats.

Geluid

Op de indicator ‘geluid’ scoort de buurt Witte Dame een 1. In figuur 3 is weergegeven hoe hoog de geluidsbelasting is in het plangebied. De geluidsbelasting is in het gehele plangebied boven de 55 dB. De hoge geluidsbelasting is veelal afkomstig van wegverkeerslawaai, vanwege de ligging van de Mathildelaan, de Emmasingel en het treinspoor.



Figuur 3: Geluidsbelasting in het plangebied.

Lichthinder

Op de indicator ‘lichthinder’ scoort de buurt een 1. De stedelijke ligging van het plangebied en de verlichting die in de stedelijke omgeving aanwezig is, leiden tot lichthinder. Daarnaast ligt het Phillips Station ten westen van het plangebied, wat ook bijdraagt aan lichthinder.

Luchtkwaliteit

Op de indicator ‘luchtkwaliteit’ scoort de buurt een 3. De verkeersbewegingen op de omliggende wegen worden gezien als de belangrijkste emissiebronnen die de luchtkwaliteit in en rondom de buurt verslechteren.

Omgevingsveiligheid

Tot slot scoort de buurt voor de indicator ‘omgevingsveiligheid’ een 4. Deze indicator geeft aan of er milieubelastende activiteiten met extern veiligheidsrisico aanwezig zijn, zoals aandachtsgebieden, plaatsgebonden risico’s en het vervoer van

gevaarlijke stoffen. Het plangebied is gelegen in gifwolkaandachtsgebied, als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de spoorlijn ten noorden van het plangebied.

Gezonde mensen

De dimensie gezonde mensen bestaat uit de indicatoren 'eenzaamheid', 'bewegen', 'veerkracht' en 'sociaaleconomische status'. De indicatoren 'bewegen', 'veerkracht' en 'sociaaleconomische status' scoren gemiddeld tot zeer goed. De indicator 'eenzaamheid scoort ondermaats.

Eenzaamheid

De buurt scoort een 1 op de indicator 'eenzaamheid'. Deze indicator geeft het percentage weer van personen van 18 jaar en ouder die zich enigszins tot (zeer) sterk eenzaam voelen. In de buurt Witte Dame voelt 62% van de bewoners zich eenzaam.

Bewegen

Op de indicator 'bewegen' scoort de buurt een 5. Deze indicator geeft inzicht op het percentage mensen (18-65 jaar) dat voldoet aan de beweegrichtlijn. In de buurt Witte Dame voldoet 57,1% van de bewoners aan de beweegrichtlijn.

Veerkracht

Op de indicator 'veerkracht' scoort de buurt een 3. Deze indicator geeft het percentage mensen weer met een lage veerkracht. Dit is gemeten met een aantal uitspraken over hoe personen zich de afgelopen vier weken voelde uit de Nederlandse vitaliteitsmeter VITA-16. De buurt Witte Dame ligt met een score van 18% net iets boven het Nederlands gemiddelde van 17,3% (buurtatlas.nl).

Sociaaleconomische status

Deze indicator geeft de sociaaleconomische status (SES) van de bewoners weer. SES verwijst naar de mate waarin personen, gezinnen, huishoudens en geografische gebieden de mogelijkheid hebben om maatschappelijk gewaardeerde goederen te verkrijgen of te consumeren. De gemiddelde SES-WOA-score (WOA: welvaart, opleidingsniveau en arbeidsverleden) voor heel Nederland is ongeveer 0. Een hoge score duidt op een hogere sociaaleconomische status, wat erop wijst dat de inwoners meer welvarend zijn, hoger opgeleid, en/of voor langere tijd in loondienst werken. Aangezien de SES van de buurt hoger ligt dan het Nederlandse gemiddelde, scoort de buurt Witte Dame op deze indicator een 4.

Gezonde leefruimte

De dimensie gezonde leefruimte bestaat uit de indicatoren 'beweegvriendelijkheid', 'groen in de buurt', 'groen en water recreatief' en 'overlast en veiligheid'. Alle indicatoren scoren ondermaats tot zeer ondermaats.

Beweegvriendelijkheid

De buurt scoort een 2 op de indicator 'beweegvriendelijkheid'. Deze indicator geeft aan in hoeverre mensen de mogelijkheid hebben om te sporten en te bewegen in de omgeving. De indicator is enerzijds opgebouwd uit de diversiteit van sportaccommodaties, sport- en speelplekken, recreatief groen en blauw, en andere basisvoorzieningen. Daarnaast is de indicator gebaseerd op de nabijheid van de bovengenoemde voorzieningen. Hoe hoger de score, hoe beter de bereikbaarheid, nabijheid of diversiteit van de verschillende onderdelen van de indicator wordt ervaren door de inwoners. In de nabije omgeving zijn geen van de bovengenoemde voorzieningen aanwezig, waardoor het plangebied laag scoort.

Groen

De buurt scoort een 1 op de indicator 'groen in de buurt'. Deze indicator geeft het gemiddelde groenpercentage in de buurt weer. Op dit moment bestaat 10,20% van de buurt de Witte Dame uit groen oppervlakte. Omdat het plangebied gelegen is aan de rand van de buurtbegrenzing, kan het ervaren van groen positiever zijn. De aangrenzende buurten hebben een groenpercentage van 21%, 23,6% en 23,8%.

Groen en water recreatief

Voor de indicator ‘groen en water recreatief’ scoort de buurt een 1. Deze indicator geeft de deelscore weer van de indicator beweegvriendelijke omgeving in relatie tot groen en blauw. Hetgeen betekent dat sprake is van nauwelijks tot geen recreatieve groene en waterrijke gebieden in de buurt zijn van het plangebied. Dit score is relatief laag, vanwege het hoog stedelijke karakter van de buurt.

Overlast en veiligheid

Tot slot scoort de indicator ‘overlast en veiligheid’ in de wijk een 2. Deze indicator geeft de overlast en onveiligheid in de buurt weer. Deze score komt uit de Leefbarometer. De Leefbaromeeter geeft een modelmatige schatting van de leefbaarheid, waarin de deelscore overlast en veiligheid het grootste gewicht hebben.

Gezond verplaatsen

De dimensie gezond verplaatsen bestaat uit de indicatoren ‘hoofdverkeersweg’, ‘fietsen en wandelen’, ‘trein’ en ‘verkeersveiligheid’. Voor de wijk springen de indicatoren ‘fietsen en wandelen’ en ‘trein’ er in positieve zin uit. De indicator verkeersveiligheid en hoofdverkeersweg scoren ondermaats.

Hoofdverkeersweg

De buurt scoort een 2 op de indicator ‘hoofdverkeersweg’. Deze indicator geeft de afstand tot de oprit van een provinciale of rijksweg weer. De afstand van het plangebied tot de eerstvolgende oprit, in dit geval de Rijksweg A2, bedraagt 3,3 km.

Fietsen en wandelen

Voor de indicator ‘fietsen en wandelen’ scoort de buurt een 5. De indicator geeft het percentage personen dat lopend of fietsen naar werk of school gaat. De score voor de buurt ligt ver boven het Nederlandse gemiddelde van 20,4%, namelijk 76,70%.

Trein

Ook voor de indicator ‘trein’ scoort de buurt een 5. Deze indicator geeft de afstand van het gebied tot een belangrijk (overstap) station weer. De buurt ligt op ongeveer 1,4 km afstand van station Eindhoven.

Verkeersveiligheid

Op de indicator ‘verkeersveiligheid’ scoort de buurt een 2. Deze indicator geeft het aantal geregistreerde verkeersongevallen met minimaal één gewonde weer in de periode 2019-2023. In het plangebied zelf zijn geen ongevallen geweest in deze periode. Op de omliggende ontsluitingswegen ligt het aantal ongelukken aanzienlijk hoger, zoals is te zien in figuur 4.



Figuur 4. Aantal verkeersongevallen.

Gezonde voorzieningen

De dimensie gezonde voorzieningen bestaat uit de indicatoren 'zorgvoorzieningen', 'maatschappelijke voorzieningen', 'onderwijs' en 'dagelijkse voorzieningen'. Voor de buurt scoren de indicatoren 'maatschappelijke voorzieningen', 'onderwijs' en 'dagelijkse voorzieningen' goed tot zeer goed. Voor de indicator 'zorgvoorzieningen' scoort de buurt voldoende. Geen enkele indicator scoort ondermaats.

Zorgvoorzieningen

Voor deze indicator scoort de buurt een 3. Deze indicator geeft de afstand van de buurt tot zorgvoorzieningen weer. De gemiddelde score is te wijten aan de nabijheid van huisartsenpraktijken, apotheken en het ziekenhuis.

Maatschappelijke voorzieningen

Op de indicator 'maatschappelijke voorzieningen' scoort de buurt een 5. Deze indicator geeft de afstand van de buurt tot een bibliotheek weer. De dichtstbijzijnde bibliotheek is de Openbare Bibliotheek Eindhoven gesitueerd aan de Emmasingel 22. De bibliotheek ligt op loopafstand van het plangebied.

Onderwijs

Op de indicator 'onderwijs' scoort de buurt een 5. Deze indicator geeft de afstand van de buurt tot een basisschool weer. Deze korte afstand van het plangebied tot een basisschool zorgt voor de hoge score op deze indicator. Eén school ligt binnen een straat van 500meter van het plangebied en twee scholen in een straal van 1.000meter van het plangebied. Dit zijn de scholen de Openbare Basisschool De Bergen, Montessoribasisschool De Trinoom en Fellenoord.

Dagelijkse voorzieningen

De buurt scoort op de indicator 'dagelijkse voorzieningen' een 5. Deze indicator scoort de buurt aan de hand van de afstand tot een grote supermarkt. In het projectgebied is namelijk een Jumbo supermarkt gesitueerd op het adres Victoriapark 90.

Gezonde waterbalans

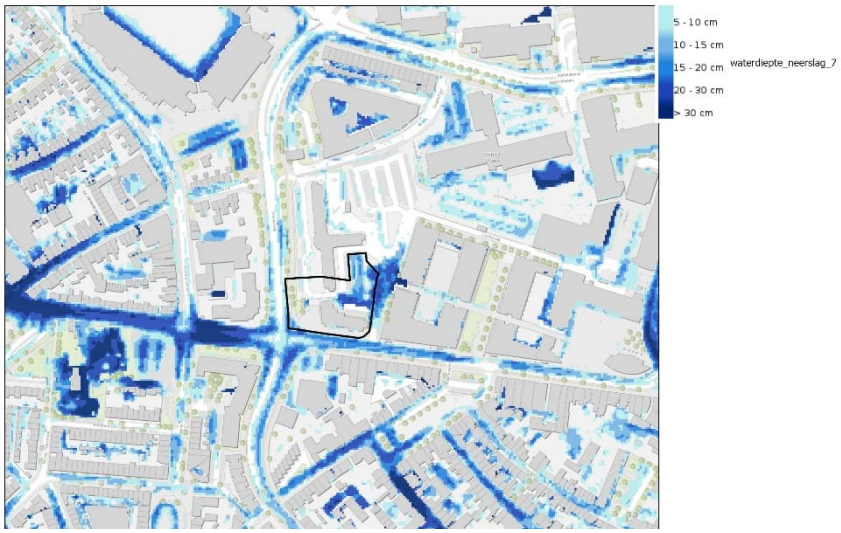
De dimensie gezonde waterbalans bestaat uit de indicatoren ‘grondwateroverlast’, ‘hevige regenbuien’, ‘waterberging’ en ‘overstromingen’. De buurt scoort hoog op de indicator ‘grondwaterlast’. De buurt scoort op de indicatoren ‘hevige regenbuien’ en ‘waterberging’ gelijk. Voor de indicator ‘overstromingen’ is op buurtniveau geen data beschikbaar.

Grondwateroverlast

Op de indicator ‘grondwateroverlast’ scoort de buurt een 5. Deze indicator meet hoe groot de kans is dat in de buurt grondwateroverlast optreedt. De uitslag van deze indicator geeft aan dat de kans voor grondwateroverlast binnen de buurt klein is vanwege een combinatie van bodemsamenstelling en waterbeheer.

Hevige regenbui

Op de indicator ‘hevige regenbui’ scoort de buurt een 3. Deze indicator geeft de gevolgen weer van een hevige bui van 2 uur, waarbij minimaal 70 millimeter neerslag valt. Figuur 5 toont de situatie van de buurt tijdens een hevige regenbui. In de figuur is te zien dat op sommige plekken het plangebied te maken kan hebben met een waterdiepte van ongeveer 5 tot 30 cm na zo’n bui.



Figuur 5. Wateroverlast na hevige regenbui.

Waterberging

De buurt scoort op de indicator ‘waterberging’ een 4. Deze indicator geeft aan hoeveel millimeter berging er mogelijk is in de ondergrond. In de buurt is het mogelijk om tussen de 500 en 750 mm water te bergen in de ondergrond.

Overstromingskans

Het plangebied scoort op de indicator ‘overstromingskans’ een 5. Deze indicator geeft of er sprake is van een overstromingskans is in het plangebied en hoe groot deze kans is. Het plangebied ligt niet in een gebied waar een kans is op overstromingen vanuit de zee of de rivieren.

Gezonde temperatuur

De dimensie gezonde temperatuur bestaat uit de indicatoren ‘hittestress’, ‘grijs oppervlak’, ’koele plekken’ en ‘kwetsbaarheid’. Binnen deze dimensie scoren de indicatoren ‘hittestress’, ‘grijs oppervlak’ en ‘kwetsbaarheid’ ondermaats. De indicator ‘koele plekken’ scoort goed.

Hittestress

Op de indicator ‘hittestress’ scoort de buurt een 1. De indicator geeft de toename van de temperatuur van het hitte-eiland-effect weer. Het hitte-eilandeffect of ‘Urban Heat Island effect’ (UHI). Is het fenomeen dat de temperatuur in een stedelijk gebied gemiddeld hoger is dan in het omliggende landelijk gebied. Verstening of ‘grijs oppervlak’ in een stedelijke omgeving versterkt dit effect. In de buurt is sprake van een toename van 2,21 graden Celsius met betrekking tot het hitte-eilandeffect.

Grijs oppervlak

Op de indicator ‘grijs oppervlak’ scoort de buurt ook een 1. Deze indicator geeft het percentage grijs oppervlak in de buurt weer, ofwel de mate van verstening. Het percentage grijs oppervlak voor de buurt bedraagt 92,25%. Hoe hoger dit percentage, hoe meer warmte blijft hangen op een zomerse dag en hoe sterker het hitte-eilandeffect.

Koele plekken

De buurt scoort voor de indicator ‘koele plekken’ een 5. Deze indicator geeft een score op basis van de gemiddelde afstand van woningen tot een afstand aan een koele plek weer. Binnen 200 meter is een koele plek bereikbaar voor de gebruikers van het plangebied.

Kwetsbaarheid

Op de indicator ‘kwetsbaarheid’ scoort de buurt een 3. Deze indicator meet wat de impact van hittestress op de sociale kwetsbaarheid is. Binnen de definitie ‘kwetsbaarheid’ verwijst de sociale kwetsbaarheid naar kenmerken van individuen, zoals leeftijd, gezondheid, inkomen en sociale netwerken. Voor hitte zijn verschillende groepen mensen extra kwetsbaar. De buurt scoort op broosheid (onder andere ouderen en mensen met een zwakke gezondheid) matig en op minima laag.

Gezonde bodem

De dimensie gezonde bodem bestaat uit de indicatoren ‘droogte’, ‘neerslag tekort’, ‘ondergrond verdichting’ en ‘bodemdaling’. De indicator neerslagtekort scoort laag. Voor de indicatoren ‘ondergrondverdichting’, ‘bodemdaling’ en ‘droogte’ is op buurtniveau geen data beschikbaar voor de buurt.

Neerslagtekort

Voor de indicator ‘neerslagtekort’ scoort de buurt een 1. De indicator geeft aan wat het potentieel maximaal neerslagtekort is voor de buurt. In de buurt is sprake van een aanzienlijk neerslagtekort (150 mm).

Bodemdaling

Voor de indicator ‘bodemdaling’ scoort de buurt een 3. De kans op bodemdaling is vrij sterk tot sterk (20 tot 60 cm daling tot aan 2100).

3.2 Wat valt op – samenvattend

In het vorige hoofdstuk van dit document zijn de uitslagen van de nulmeting per dimensie en indicatoren besproken. De beschreven dimensies geven een beeld van de huidige situatie op het thema ‘gezondheid’ in de fysieke leefomgeving voor de buurt Witte Dame. Hierbij vallen een aantal punten op.

De dimensies Gezond Milieu, Gezonde leefruimte, gezonde warmte en gezonde bodem scoren ondermaats. Met het planvoornemen is het van belang om rekening te houden met deze aspecten. Hieronder staat per aspect benoemd welke indicatoren in het bijzonder extra aandacht vereisen.

Gezond milieu

Met name de indicator geluid en luchtkwaliteit scoort laag. Ter verbetering van het geluid zullen aanvullende maatregelen getroffen moeten worden op plangebiedniveau of gebouwniveau om te voorkomen dat toekomstige gebruikers hinder ondervinden.
Voor lichthinder geldt dat er in het plangebied sprake is van redelijke lichthinder. Dit komt veelal vanwege de hoog stedelijke omgeving.

Gezonde leefruimte

In de huidige situatie scoren alle indicatoren van de gezonde leefruimte een onvoldoende. Of te wel: met de inrichting van het plangebied liggen hier kansen om het plangebied gezonder te maken. Met name het percentage groen en groen en water recreatief scoren zeer ondermaats. Voor beweegvriendelijkheid en overlast en onveiligheid geldt dat deze indicatoren ondermaats scoren.

Gezonde warmte
Deze dimensie scoort enigszins ondermaats. In het plangebied is sprake van hittestress en een vrij hoog percentage grijs oppervlak. Deze twee indicatoren staan met elkaar in verband. Met het ontwerp is voor deze twee aspecten gezondheidswinst te behalen door rekening te houden met deze twee aspecten.

Gezonde bodem
In het plangebied is sprake van een ernstig neerslag te kort en forse bodemdaling. Om het neerslag te kort tegen te gaan, is het advies om slim om te gaan met waterberging, zodat in periode van droogte hierop kan worden ingespeeld. Bodemdaling is natuurlijk geen aspect dat voorkomen kan worden, maar met het (technisch) ontwerp van de gebouwen is het belangrijk om hierbij stil te staan

Daarnaast zijn er meerdere dimensies die gemiddeld voldoende scoren over hoger. Bepaalde indicatoren van deze dimensies scoren echter onvoldoende. Voor de dimensie gezonde mensen en gezond verplaatsen zijn bepaalde aandachtspunten die relevant zijn om mee te nemen in de verdere planvorming.

Gezonde mensen
Op eenzaamheid na, scoren alle indicatoren voldoende tot zeer goed. Dit houdt in dat met het ontwerp winst te behalen is door in te zetten op maatregelen die eenzaamheid tegengaan.

Gezond verplaatsen
Zowel in het plangebied als buiten het plangebied is er sprake van meer ongevallen dan het Nederlandse gemiddelde. Dit is een aandachtspunt dat relevant is om mee te nemen in de verdere planvorming.

4. ADVIES TOEKOMSTIGE GEZONDE LEEFOMGEVING BOUWVELD C

Dit hoofdstuk is de afronding van de scan. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet op welke gebieden gezondheidswinst behaald kan worden door ingrepen ín het plangebied. Waar de nulmeting kwantitatief onderzoek is, is dit onderdeel vooral kwalitatief. Door het met elkaar over het thema gezondheid te hebben verwachten we enerzijds extra bewustwording te creëren en anderzijds het plan gezonder te maken. In paragraaf 3.2 zijn de conclusies van de nulmeting uitgewerkt met een eerste uitwerkingsrichting. In dit hoofdstuk worden daar aanvullingen op gedaan.

Een ontwikkeling wordt begrensd door een plangebied. Ook de omgeving buiten dit plangebied heeft invloed op de gezonde leefomgeving. Soms zijn mogelijkheden voor het verbeteren van de gezonde leefomgeving daarom beperkt. Daarbij ligt Bouwveld C van het Emmakwadrant in een hoog stedelijk milieu. De opgaves voor een gezonde leefomgeving zijn hierom complex en opgaves voor de gezonde leefomgeving of ontwerpoplossingen daarvoor kunnen botsen met andere belangen. De gezonde leefomgeving is dan ook niet op één aspect af te wegen, maar is een combinatie van indicatoren die op elkaar inwerken. Door de ligging in een stedelijke omgeving zullen bepaalde milieu-indicatoren (zoals lichthinder) over het algemeen minder goed blijven scoren dan in een landelijke omgeving. Tegelijkertijd zal bijvoorbeeld de aanwezigheid of nabijheid van voorzieningen juist beter scoren in vergelijking met een landelijke omgeving. Vanuit het perspectief van de stedelijke context en de begrenzing van het plangebied worden de volgende adviezen gegeven waarop een ‘plus’ haalbaar wordt geacht.

ALGEMEEN

De adviezen geven een indicatie van de denkrichtingen om gezondheidswinst te behalen met het project, er zijn naast deze advies nog veel andere alternatieven mogelijk. In zijn algemeenheid is het goed om:
Koers te bepalen: door te focussen op één of meerdere specifieke verbeterpunten met een duidelijke stip op de horizon wordt het gemakkelijk om in iedere fase koers te bepalen en zoveel mogelijk gezondheidswinst te behalen. Stel de gekozen koers centraal en zorg dat met alle aspecten van de projectontwikkeling wordt aangesloten bij deze koers.
Koppelkansen te zien: veel aspecten van de gezonde leefomgeving werken op elkaar in, denk goed na over welke gezondheidsdoelen je kunt koppelen om op die manier 2 of meerdere vliegen in één klap te slaan.

Gezond Milieu

- Indicator geluid

In de huidige situatie is de score voor de indicator ‘geluid’ slecht. De geluidsbelasting op het gebied is hoog. Enerzijds liggen de oplossingen buiten de invloedssfeer van dit project, bij het aanpakken van de bron (gemotoriseerd verkeer afkomstig vanaf de Willemstraat en Vonderweg). Anderzijds zijn er ontwerpoplossingen mogelijk binnen het plangebied.

- Houd maximaal afstand tot de geluidsbron;
- Zorg dat geluidsgevoelige vertrekken (slaapkamer, woonkamer etc.) aan de geluidsluwe zijde liggen;
- Zorg voor een (gezamenlijke)buitenruimte aan de geluidsluwe zijde;
- Zorg voor een buffer, bijvoorbeeld door een galerij of trappenhuis aan de bronzijde te plaatsen;
- Innovatieve oplossingen: integratie van geluidabsorberende gevelmaterialen en dakvormen, zet multifunctionele geluidswallen in (bijv. gecombineerd met zonne-energie, recreatie of ecologische functies).

Gezonde mensen

- Indicator gezonde mensen:

In de huidige situatie is de score voor de indicator ‘eenzaamheid’ ondergemiddeld. Er zijn veel mogelijkheden om aan eenzaamheid te werken, denk aan prettige verblijfsruimtes waar ontmoetingen plaats kunnen vinden, community management, evenementenprogrammering. Oplossingen die binnen de invloedssferen van het project vallen zijn o.a.:

- Maak ontmoeten in de buitenruimte mogelijk met een gemeenschappelijke ruimte die verblijven stimuleert;
- Zorg voor kleine informele binnenruimtes waar het prettig verblijven is
- Concentreer ingangen zodat de kans op elkaar tegenkomen toeneemt;
- Zorg voor één duidelijke hoofdroute voor langzaam verkeer;

- Faciliteer zitgelegenheden in zowel de zon als de schaduw;
- Faciliteer gezamenlijke ruimtes zoals gedeelde wasruimtes, kookruimtes of een evenementenruimte;
- Faciliteer een gemeenschappelijke logeerruimte die gehuurd kan worden bij logés;
- Zorg voor een centrale ontvangst en/of huismeester/congierge.

Gezonde leefruimte

- Indicator beweegvriendelijkheid

In de huidige situatie is de score van beweegvriendelijkheid ondergemiddeld. Om een verbeterde score te krijgen zijn een aantal ontwerpmogelijkheden denkbaar in het plangebied.
Oplossingen in het plangebied:

- Maak bewegen makkelijk in de buitenruimte: zorg voor beweegattributen in de buitenruimte. Zorg voor ruim voldoende fietsenstallingen en maak de bereikbaarheid daarvan gemakkelijk;
- Maak bewegen makkelijk in het gebouw: zorg ervoor dat de trap de eerste keuze is en de lift de tweede keuze.

- Indicator groen

In de huidige situatie is de score van groen ondergmiddeld. Om een verbeterde score te krijgen zijn een aantal ontwerpmogelijkheden denkbaar in het plangebied.

- Handhaaf bestaande bomen in het plangebied, zoek naar dubbelgebruik van gevels en daken voor groen, gebruik waar mogelijk halfverharding;
- Maak de beperkt beschikbare ruimte voor groeninvulling van hoogwaardige kwaliteit, waarin rekening wordt gehouden met biodiversiteit en verblijfskwaliteit en/of beleving;
- Vang regenwater op om de groeninvulling van water te voorzien.

- Indicator overlast en onveiligheid

In de huidige situatie is de score voor overlast en onveiligheid ondergemiddeld. De score geeft aan hoe het naar verwachting met de overlast en onveiligheid is gesteld in het gebied en hier is niet één oplossing voor.
Oplossingen in het plangebied:

- Facilitair vuilnisbakken in de buitenruimte, zorg voor een helder vuilnisophaal systeem;
- Zorg voor fietsparkeergelegenheid waarmee verspreid/rommelig fietsparkeren wordt voorkomen;
- Zorg voor sociaal veilige routes, voorkom steegvorming of donkere hoeken, voorkom blinde gevels maar denk ook aan (horizontale) verlichting en ‘ogen op de straat’;
- Voorkom windhinder, maak schuilen mogelijk;
- Onderhoud de buitenruimte.

Gezond verplaatsen

- Indicator verkeersveiligheid
  - In de huidige situatie is de score van verkeersveiligheid ondergemiddeld. De verwachting is dat de ontwikkeling weinig invloed uit kan oefenen op verkeersveiligheid.

Gezonde temperatuur

- Indicator hittestress

In de huidige situatie is de score van hittestress ondergemiddeld. Er zijn een aantal ontwerpmogelijkheden denkbaar in het plangebied (overlap met indicator ‘groen’).

- Handhaaf bestaande bomen in het plangebied;
- Zoek naar dubbelgebruik van gevels en daken door deze groen te maken of natuurlijke zonwering te realiseren;
- Gebruik waar mogelijk halfverharding;
- Maak de beperkt beschikbare ruimte voor groeninvulling van hoogwaardige kwaliteit, waarin rekening wordt gehouden met biodiversiteit en verblijfskwaliteit en/of beleving;
- Zorg voor koele plekken (schaduw, water) waar bewoners kunnen verblijven;
- Vang regenwater op om de groeninvulling van water te voorzien;

- Zorg ervoor dat (gezamenlijke)buitenruimtes ook in de schaduw liggen;
- Gebruik bouwmaterialen die weinig warmte vasthouden;
- Zorg voor voldoende ventilatiemogelijkheden;
- Zorg voor woningen met belangrijke verblijfsruimtes zoals slaapvertrekken aan de koele zijde van het gebouw.

Gezonde bodem

- Indicator neerslagtekort

In de huidige situatie is de score van neerslag te kort ondergemiddeld. Om dit te verbeteren kan worden ingezet op:

- Vang regenwater zo veel als mogelijk op bijvoorbeeld met een groen/blauw dak of containers;
- Zet opgevangen regenwater is als irrigatie voor groen;
- Gebruik waar mogelijk halverharding zodat regenwater in de bodem kan zakken.

5. VERANTWOORDING EN BRONVERMELDING

Voor het tot stand komen van de scores van de quickscan gezonde leefomgeving is per indicator een vraag gesteld. Deze vraag is met een onafhankelijke bron beantwoord. Onderstaande lijst geeft per indicator een overzicht van de gestelde vraag en de gebruikte bron.

Gezond Milieu

Geluid

Vraag: Worden in het plangebied geen geluidsnormen overschreden?
Definitie: Percentage van woningen en kwetsbare gebouwen dat meer geluid op de gevel heeft dan 55dB.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving

Lichthinder

Vraag: Is de lichthinder in het plangebied acceptabel?
Definitie: De lichtemissie 's nachts bedraagt tussen < 6 tot 25.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving

Luchtkwaliteit

Vraag: Is de luchtkwaliteit in het plangebied op orde?
Definitie: Het jaarlijks gemiddelde van de luchtkwaliteit bedraagt PM2,5.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving

Omgevingsveiligheid

Vraag: Zijn in het plangebied geen externe veiligheidsrisico's?
Definitie: Geen aanwezigheid milieubelastende activiteiten met extern veiligheidsrisico, aandachtsgebied, plaatsgebonden risico.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving

Gezonde mensen

Eenzaamheid

Vraag: Voelen mensen zich in het plangebied eenzaam?
Definitie: % personen van 18 jaar en ouder dat zich enigszins tot (zeer) sterk eenzaam voelt.
Bron: Eenzaamheid | Buurtatlas (vzinfo.nl)

Bewegen

Vraag: Bewegen de mensen in het plangebied voldoende?
Definitie: % mensen dat voldoet aan de beweegrichtlijn.
Bron: Beweegrichtlijnen | Buurtatlas (vzinfo.nl)

Veerkracht

Vraag: Wat is de veerkracht van de mensen in het gebied?
Definitie: % mensen met lage veerkracht.
Bron: Veerkracht laag | Buurtatlas (vzinfo.nl)

Sociaal economische status

Vraag: Wat is de sociaal economische status van de mensen in het gebied?
Definitie: Sociaal economische status per buurt.
Bron: SES-WOA scores per buurt en wijk

Gezonde leefruimte

Beweegvriendelijkheid

Vraag: Zijn in het plangebied voldoende mogelijkheden om te sporten en te bewegen?
Definitie: De kaart geeft aan in % de mogelijkheid voor mensen om te sporten en te bewegen.
Bron: Beweegvriendelijke omgeving | Buurtatlas (vzinfo.nl)

Groen in de buurt

Vraag: Wat is het groenpercentage van het plangebied?
Definitie: De kaart geeft voor heel Nederland het gemiddelde groenpercentage voor de hele buurt weer.
Bron: Kaarten | Atlas Natuurlijk Kapitaal

Groen en water recreatief

Vraag: Is het groen en water in het plangebied gericht op recreatief gebruik?
Definitie: De kaart presenteert de deelscore van de beweegvriendelijke omgeving over groen en water recreatief.
Bron: Recreatief groen blauw | Buurtatlas (vzinfo.nl)

Overlast en onveiligheid

Vraag: Is er overlast en/of onveiligheid in de buurt?
Definitie: De kaart geeft weer, zeer grote negatieve tot zeer grote positieve bijdrage overlast en onveiligheid.
Bron: Leefbaarometer | Kaart

Gezond verplaatsen

Hoofdverkeersweg

Vraag: Wat is de afstand tot een A- of N-weg?
Definitie: Afstand tot oprit hoofdverkeersweg in km.
Bron: StatLine - Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2022 (cbs.nl)

Fietsen en wandelen

Vraag: Hoeveel inwoners van de buurt gaat lopend of fietsend naar werk/school?
Definitie: Percentage personen dat lopend of fietsend naar werk of school gaat.
Bron: Lopen naar school of werk | Buurtatlas (vzinfo.nl)

Trein

Vraag: Wat is de afstand van het plangebied tot een belangrijk overstapstation?
Definitie: Afstand tot treinstation in km.
Bron: StatLine - Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2022 (cbs.nl)

Verkeersveiligheid

Vraag: Zijn er in de in de omgeving van het plangebied verkeersongevallen geweest?
Definitie: Aantal ongevallen met minimaal één gewonde in de periode 2019 – 2023.
Bron: STAR: Smart Traffic Accident Reporting

Gezonde voorzieningen

Zorgvoorzieningen

Vraag: Wat is de afstand van het plangebied tot een huisartsenpraktijk?
Definitie: Afstand tot huisartsenpraktijk in km.
Bron: StatLine - Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2022 (cbs.nl)

Maatschappelijke voorzieningen
Vraag: Wat is de afstand van het plangebied tot een bibliotheek?
Definitie: Afstand tot bibliotheek in km.
Bron: StatLine - Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2022 (cbs.nl)

Onderwijs
Vraag: Wat is de afstand van het plangebied naar een bassischool?
Definitie: Afstand tot bassischool zoals bekend bij DUO.
Bron: StatLine - Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2022 (cbs.nl)

Dagelijkse voorzieningen
Vraag: Wat is de afstand van het plangebied naar een grote supermarkt? Cafe, supermarkt, boodschappen aanbod (bakker slager, groentewinkel ect.)
Definitie: Afstand tot grote supermarkt in km.
Bron: StatLine - Nabijheid voorzieningen; afstand locatie, wijk- en buurtcijfers 2022 (cbs.nl)

Gezonde waterbalans

Grondwateroverlast
Vraag: Hoe groot is de kans dat in het plangebied grondwateroverlast optreedt?
Definitie: Kans op grondwateroverlast.
Bron: Grondwateroverlast - Klimaateffectatlas

Hevige regenbuien
Vraag: Wat zijn de gevolgen van een regenbui met een neerslag van 70 mm in twee 2 uur?
Definitie: Het plangebied is voldoende ingericht dat bij een hevige bui van 2 uur en 70 mm er geen sprake is van ernstige wateroverlast.
Bron: Kaartviewer - Klimaateffectatlas – waterdiepte hevige bui | 70 mm / 2 uur

Waterberging
Vraag: Hoeveel mm aan berging is mogelijk in de ondergrond?
Definitie: Mm aan berging in de ondergrond.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving

Overstromingen
Vraag: Is er in het plangebied kans op overstromingen?
Definitie: Plaatsgebonden overstromingskans met een overstromingsdiepte van 20 cm >.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving

Gezonde temperatuur

Hittestress
Vraag: Is in het plangebied kans op hittestress?
Definitie: Toename temperatuur van het hitte-eilandeffect.
Bron: Kaarten | Atlas Leefomgeving – stedelijk hitte-eiland effect

Grijs oppervlak
Vraag: Hoeveel oppervlakte van de buurt is 'grijs'?
Definitie: % grijs in de buurt.
Bron: Kaartviewer - Klimaateffectatlas – grijs per buurt

Koele plekken
Vraag: Wat is de gemiddelde afstand tot aan een koele plek?

Definitie: Woningen zijn relatief koel of in de nabije omgeving is een koele plek gelegen.
Bron: Afstand-tot-koeltekaart - Klimaateffectatlas

Kwetsbaarheid
Vraag: Wat is de impact van hittestress op de sociale kwetsbaarheid?
Definitie: Sociale kwetsbaarheid door hitte.
Bron: Sociale kwetsbaarheid hitte - Klimaateffectatlas

Gezonde bodem

Droogte
Vraag: Is het plangebied gevoelig voor droogte?
Definitie: Kans op droogtestress.
Bron: Droogtestress - Klimaateffectatlas

Neerslag tekort
Vraag: Wat is het potentieel maximaal neerslag tekort in het plangebied?
Definitie: Hoeveelheid mm te kort aan neerslag.
Bron: Kaartviewer - Klimaateffectatlas – potentieel maximaal neerslag tekort (gemiddeld)

Ondergrondsverdichting
Vraag: Is de bodem gevoelig voor ondergrondverdichting?
Definitie: Kans op ondergrondverdichting.
Bron: Kaartviewer - Klimaateffectatlas – risico op ondergrondverdichting

Bodemdaling
Vraag: Is er sprake van bodemdaling in het plangebied?
Definitie: Bodemdaling in mm.
Bron: Bodemdalingsvoorspellings-kaarten - Klimaateffectatlas